

Don Bosco en de Bijbel – 2° jaar – 44 – De goede herder

Johannes 10,11-18: 4° paaszondag - roepingenzondag B-jaar

Het Woord

[Jezus zei:] ‘Ik ben de goede herder. Een goede herder geeft zijn leven voor de schapen. Een huurling, iemand die geen herder is, en die niet de eigenaar van de schapen is, laat de schapen in de steek en slaat op de vlucht zodra hij een wolf ziet aankomen. De wolf valt de kudde aan en jaagt de schapen uiteen; ¹³ *de man is een huurling en de schapen kunnen hem niets schelen*. Ik ben de goede herder. Ik ken mijn schapen en mijn schapen kennen Mij, zoals de Vader Mij kent en Ik de Vader ken. Ik geef mijn leven voor de schapen. Maar Ik heb ook nog andere schapen, die niet uit deze schaapskooi komen. Ook die moet Ik hoeden, ook ^{16a} *zij zullen naar mijn stem luisteren*: ^{16b} *dan zal er één kudde zijn, met één herder*. De Vader heeft Mij lief omdat Ik mijn leven geef, om het ook weer terug te nemen. Niemand neemt mijn leven, ¹⁸ *Ik geef het zelf*. Ik ben vrij om het te geven en om het weer terug te nemen – dat is de opdracht die Ik van mijn Vader heb gekregen.’

Stilte bij het Woord

Don Bosco en het Woord

Bij vers 13. Don Bosco ziet in de huurling de zogenaamde herders, die zich niets aantrekken van het heil en de ondergang van de zielen. ‘Zij die, zoals de huurling waarover het evangelie spreekt, hun materieel voordeel boven alles plaatsen. En zonder zorg voor de kudde laten ze toe dat de wolf in de schaapsstal binnendringt en er een vreselijke afslachting aanricht. Zij dus die achter dergelijke huurlingherders aanlopen, bevinden zich niet in de mystieke schaapsstal van Jezus Christus en luisteren niet naar zijn liefdevolle stem. Ze zijn niet zijn geliefde schapen.’¹

Bij vers 16a. Don Bosco vergelijkt de schapen buiten de schaapskooi met atheïsten: ‘Ze mogen zich vergelijken met de schapen die zich verwijderen van de schaapskooi, weggevlucht van de herder. Hij is Jezus Christus die zijn Kerk in een schaapskooi verzamelt, waarvan Hij zelf de opperherder is. En Hij zegt uitdrukkelijk dat zijn schapen – zeg maar zijn trouwe volgelingen – naar zijn stem geluisterd hebben.’²

Bij vers 16b. Don Bosco gaat terug naar de eerste Kerk, te vergelijken met een schaapsstal. ‘In deze schaapskooi zijn christenen van Joodse en andere van heidense origine verenigd. De heilige Linus,

¹ Il cattolico nel secolo, p. 155-156.

² Il cattolico istruito II p. 6.

de tweede paus, schrijft bijvoorbeeld: “De goddelijke Voorzienigheid, die blijkbaar Italië bestemd heeft als centrum van het christendom en Rome als hoofdstad van de katholieke wereld, bepaalt dat de eerste opvolger van de heilige Petrus een Italiaan is. En omdat Jezus Christus één kudde wilde maken van heidenen en Joden, lijkt het redelijk dat de heilige Petrus van Joodse afkomst opgevolgd werd door een paus van heidense afkomst.”³ In 1867 schrijft Don Bosco naar aanleiding van de 1900ste verjaardag van de dood van Petrus: ‘Moge deze grote apostel ervoor zorgen dat de mooie dagen van vrede en triomf terugkeren en het van zijn goddelijke Meester gedaan krijgt dat volkeren en heersers zich verenigen in de verbondenheid van de caritas en de liefde om één schaapsstal te vormen met een enkele herder op aarde.’⁴ Naar aanleiding van het Eerste Vaticaans Concilie⁵ laaide het verlangen naar eenheid onder christenen op. Don Bosco geeft een werkje uit over de algemene concilies van de katholieke Kerk. Hij schrijft daarin: ‘We hopen op God, we hopen op de Onbevleete Maagd, we hopen op Pius IX, we hopen op het concilie, we hopen op de Kerk, die, door Jezus Christus gegrondvest op Petrus, tot aan het einde van de eeuwen de onbeweeglijke rots was, is en zal zijn ten voordele van de rechtvaardigen en gids van alle christenen om te zorgen dat er op aarde één herder is en één schaapsstal, en een enkel rijk in de glorie van de gelukzaligen in de hemel.’⁶ Conclusie: Don Bosco heeft zeker geleden onder de verdeeldheid onder de christenen en verlangde er sterk naar dat het één kudde zou worden.

Bij vers 18. Don Bosco beklemtoont dat Jezus uit vrije wil is gestorven: ‘Hij stierf vrijwillig, want ofschoon Hij Heer van het leven was, kon Hij zich zeker bevrijden van de dood. Maar Hij heeft willen sterven om ons te laten zien dat Hij in staat was om de auteur van de dood de overwinnen. Dus stond Hij de derde dag op uit de dood.’⁷

Een salesiaans woord bij het Woord

Jezus vat heel zijn leven samen met enkele eenvoudige woorden: ‘Ik geef mijn leven voor mijn schapen.’ Hij geeft zijn leven uit vrije wil. Diezelfde liefde is ook de basis van de eucharistie (‘dit is mijn lichaam, dit is mijn bloed’) en van de dood aan het kruis: liefde tot het uiterste. Jezus geeft zich totaal, restloos, helemaal. Die radicaliteit spreekt ons diep in onze ziel aan. Het is de kern van ons geloof. Helemaal in het begint past het Charter dit toe op Don Bosco: ‘De pastorale liefde, die in de Goede Herder haar bron en voorbeeld vindt, diende Don Bosco voortdurend tot inspiratie in zijn opvoedkundig en evangelisch werk, als oriëntatie voor zijn leven, zijn gebed en zijn missie-ijver. De keuze van het *Da mihi animas cetera tolle* moest de vertolking worden van zijn passie voor God en de jongeren ten koste van om het even welk offer, om zijn zending, die hij in de droom op negen jaar ontwaarde, te verwezenlijken.’⁸

Velen hebben inspiratie gevonden in deze tekst. Don Bosco was er een van. Heel zijn identiteit en roeping bouwt hij op vanuit deze parabel. Hij was een goede herder voor de armste jongens van zijn tijd en maakte Gods liefde voelbaar aan hen. En wel tot het uiterste. In zijn spoor hebben zeer vele mensen zich gegeven voor de groei van kinderen en jongeren, vooral de meest noodlijdende. Dit maakt bij kinderen en jongeren hun diepe roeping los en brengt hen tot bloei. Zo engageren ze zich op hun beurt ten dienste van anderen. Elk op zijn eigen plaats. Het Charter: ‘Don Bosco

³ Vita de’ sommi pontefici S. Lino, S. Cleto, S. Clemente p. 22-23.

⁴ Giovanni Bosco, Opere edite XVIII p. V (inleiding).

⁵ Vaticanum I: van 8 december 1869 tot 20 september 1870 onder paus Pius IX.

⁶ I concili generali e la Chiesa cattolica p. 166.

⁷ Vita de’ sommi pontefici S. Anacleto, S. Evaristo, S. Alessandro I p. 60.

⁸ Het Charter van de Salesiaanse Familie art. 1.

spredde in heel zijn opvoedkundig werk, als herder en stichter, een grote bekwaamheid ten toon om de mogelijkheden en de talenten van ieder intuïtief aan te voelen, om ook de jongsten onder zijn medewerkers mede verantwoordelijk te maken, om zeer verschillende competenties in het apostolisch werk te harmoniseren, om voor ieder een werk te vinden in overeenstemming met zijn aard, zijn aanleg en vorming. Hij was zich altijd bewust van de noodzaak van een *samenwerkende caritas* in het pedagogisch-pastorale dienstwerk vanuit de overtuiging dat de Heilige Geest de charisma's opwekt ten voordele van heel de Kerk.⁹

Het Woord in mijn (salesiaans) leven

Is Jezus Christus als de Goede Herder een inspiratie voor mijn attitudes en handelen? Wat of wie is voor mij 'de wolf' die mij doet wegvlugten van mijn roeping? Zie ik mijn leven als een antwoord op de vraag van God om mijn leven vrijwillig te geven?

Een salesiaans gebed met het Woord

Heer Jezus,
Gij zijt de goede herder.
Gij geeft Uw leven voor mij, voor ons.
Gij hebt ons lief
met de liefde van Uw Vader.
Ik dank U met heel mijn ziel.
In Don Bosco zien we U aan het werk.
Geef vele roepingen aan Uw Kerk
en aan de salesiaanse beweging.
Toon ook duidelijk aan mij
voor wie ik goede herder mag zijn.
Help me mijn leven te geven
als dienst van het geluk van anderen.
Want elke mens is een kind van Uw Vader. Amen.

De gebedsbezinning van Bartimeus bij dit evangelie is nr. 94
zie www.bartimeus.be/bezinningen

© Eric Haelvoet 2015

⁹ Idem art. 19.